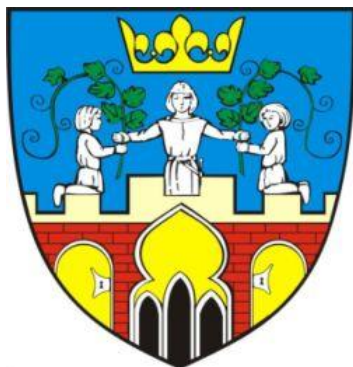

Załącznik nr 1
do Uchwały Nr XXXVI/261/10
Rady Miejskiej w Pызdrach
z dnia 08.07.2010 r.

Plan Odnowy

Miejscowości Pызdry

na lata 2010-2017

Pызdry 2010

I. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI PYZDRY	4
1.1. Położenie administracyjne i geograficzne	4
1.2. Dane obszarowe miejscowości Pyzdry	4
1.3. Rys historyczny	5
II. INWENTARYZACJA I ANALIZA ZASOBÓW MIEJSCOWOŚCI PYZDRY	7
III. DIAGNOZA AKTUALNEJ SYTUACJI MIEJSCOWOŚCI PYZDRY	20
IV. ANALIZA SWOT	24
4.1. Podsumowanie sytuacji rozwojowej miejscowości Pyzdry	24
V. CHARAKTERYSTYKA OBSZARU O SZCZEGÓLNYM ZNACZENIU DLA ZASPOKOJENIA POTRZEB MIESZKAŃCÓW SPRZYJAJĄCYCH NAWIĄZYWANIU KONTAKTÓW SPOŁECZNYCH, ZE WZGLĘDU NA POŁOŻENIE ORAZ CECHY FUNKCJONALNO – PRZESTRZENNE	25
VI. WIZJA STANU DOCELOWEGO	26
6.1. Jakie ma być nasze miasto za 10 lat?	26
6.2. Misja rozwoju miejscowości	26
VII. PLAN ROZWOJU MIEJSCOWOŚCI PYZDRY	27
7.1. Zestawienie zadań do realizacji	27
7.2. Harmonogram wdrażania planu i zarządzanie	28
7.3. Opis planowanych przedsięwzięć w latach 2010-2017	29
VIII. ZGODNOŚĆ PLANOWANYCH DZIAŁAŃ Z DOKUMENTAMI PLANISTYCZNYMI SZCZEBLA REGIONALNEGO	29
IX. OPIS PLANOWANEGO PRZEDSIĘWZIĘCIA	31

Grupę inicjatywną „Odnowy miejscowości” tworzyli:

- 1. Mirosław Balicki – Przewodniczący Zarządu Miasta-Osiedla Pызdry*
- 2. Krzysztof Strużyński – Burmistrz Pызdr*
- 3. Elżbieta Kłossowska – Prezes Fundacji Rozwoju Gminy Pызdry*

Plan odnowy miejscowości Pызdry wyznacza kierunki działań, jakie muszą być podjęte, aby zrealizowała się wizja:

Pызdry jako nadwarciański Kazimierz – miasto atrakcyjne dla mieszkańców i turystów.

I. Ogólna charakterystyka miejscowości Pызdry

1.1. Położenie administracyjne i geograficzne

Miasto Pызdry położone jest w wschodniej części województwa wielkopolskiego w powiecie wrzesińskim, gminie Pызdry. Od północy graniczy z Równiną Wrzesińską, a od południa z Równiną Rychwalską. Cały obszar znajduje się w zasięgu makroregionów Pojezierza Wielkopolskiego oraz Niziny Południowowielkopolskiej. Miasto zajmuje obszar 12 km² i skupia się w większości na prawym, wysokim brzegu rzeki Warty. Od miejscowości Wrzeźni - będącej siedzibą powiatu, oddalone jest o 20 km, od stolicy województwa – Poznania 72 km, natomiast 60 km od Kalisza.

Liczba ludności zameldowanej na pobyt stały na dzień 31.12.2009 r. wynosiła 3224 osób.

Wschodnia część miasta położona jest na wydatnej skarpie nadrzecznej, w tej części znajduje się najstarsza zabudowa wraz z cennymi zabytkami architektury (klasztor pofranciszkański, fara, zamek). Zabudowa zwarta z domami w układzie kalenicowym.

Cenną wartością miejscowości jest jego malownicze położenie nad rzeką Wartą. W panoramie miasta od strony rzeki dominuje wysoko położona na skarpie nadrzecznej zabudowa klasztoru pofranciszkańskiego, zamku i majaczącej w tle wieży gotyckiego kościoła farnego. W części północnej dominują dwie budowle: szkoły podstawowej i gimnazjum oraz położony nieco niżej budynek sali widowiskowo-sportowej.

1. 2. Dane obszarowe miejscowości Pызdry

Rodzaj użytków		Powierzchnia (ha)
Powierzchnia administracyjna		1216
z tego: użytki rolne		990
w tym:	grunty orne	430
	łąki i pastwiska	250
	sady	310
Pozostałe grunty	lasy i grunty leśne	23
	wody	36
	drogi	48
	grunty zabudowane	66
	nieużytki	53

Źródło: Urząd Gminy i Miasta Pызdry

Gruntów użytkowych jest dość dużo w skali powierzchni, duży procent powierzchni miasta zajmują sady i grunty orne - owoce głównie są wizytówką miejscowości. Zawarciańską część miasta pokrywają lasy i grunty leśne.

1. 3. Rys historyczny

Najstarsza wzmianka o Pyzdrach odnotowana została w 1232 r. w Kronice Wielkopolskiej. Dotyczyła walk wielkopolsko – śląskich i wyprawy Henryka Brodatego w głąb Wielkopolski. Pyzdry, położone nad brzegiem Warty, po raz pierwszy w źródłach jako miasto wspomniano w 1257 r. Prawo lokacyjne zawdzięczają wielkopolskiemu księciu Bolesławowi Pobożnemu. Miasto było lokowane jako własność książęca, prawdopodobnie przed 29 listopada 1257 r. Powstanie Pyzdr należy w pewnym stopniu wiązać z rozwojem gospodarczo – demograficznym Wielkopolski i zmianami osadniczymi w dolinie Warty, zwłaszcza po wielkiej powodzi w 1250 r. oraz upadkiem starego ośrodka plemiennego, następnie grodu kasztelańskiego w Łądzie.

Nazwa miasta pochodzi prawdopodobnie od łacińskiego słowa - *pistrinum* - określającego młyn poruszany stąpaniem. Ze względu na usytuowanie nad Wartą, wykorzystywano naturalne spadki budując tamy, groble i młyny. W dokumentach spotykamy nazwę Pyzdry w kilkunastu odmianach, takich jak: Pyzder, Pyzdra, Pisdri, Peisern.

Pyzdry były jednym z najstarszych miast Wielkopolski, powstały w czasie wielkiej reformy municypalnej w połowie XIII stulecia. W 1331 r. Pyzdry, wówczas jedno z największych miast Wielkopolski, zostały zdobyte przez Krzyżaków, którzy miasto i zamek złupili i spalili. Zapis w kronice Jana Długosza mówi o tym, że w Pyzdrach przebywał wówczas książę Kazimierz Wielki, o którego pobycie dowiedzieli się Krzyżacy będący wówczas w pobliskiej Słupcy. Uratowanie życia poprzez pomoc w ucieczce przyszłego króla miało spowodować srogie potraktowanie miasta i jego mieszkańców przez Krzyżaków jak i późniejszą pomoc ze strony Kazimierza przy jego odbudowie. Kazimierz Wielki odbudował zamek jako gotycką budowlę ceglana, a miasto otoczył murami.

Pyzdry były siedzibą starostwa grodowego. W 1383 r. miasto było oblegane i zdobyte szturmem przez rycerstwo polskie; podczas szturm było użyte, po raz pierwszy w Polsce, działo. Prawo magdeburskie miastu nadał król Władysław Jagiełło w dniu 27 maja 1403 r. W 1656 r. Pyzdry zostały zniszczone przez Szwedów, w 1707 r. wyludniły się wskutek zarazy, a w 1768 r. miasto zniszczyły wojska rosyjskie, ścigające konfederatów barskich. Do rozbiorów Pyzdry były miastem powiatowym w województwie kaliskim. W 1818 r. został zlikwidowany powiat pyzdrowski. W dniu 29 kwietnia 1863 r. powstańcy pod dowództwem Edmunda Taczanowskiego stoczyli pod Pyzdrami zwycięską bitwę z wojskami carskimi. W 1870 r. utraciły prawa miejskie, odzyskane w 1919 r.

Pograniczne położenie wpływało na częste zmiany przynależności administracyjnej. Do 1932 r. Pyzdry były w powiecie słupeckim, w latach 1932-48 w powiecie konińskim, od 1948 do 1975 r. w powiecie wrzesińskim, a w podziale wojewódzkim do 1938 r. były w województwie łódzkim, później do 1975 r. w województwie poznańskim. W latach 1954 i 1973 zmniejszono rozległość dawniej terytorium miasta o 23,5 km².

Zasadniczym elementem w dziejach samorządu miejskiego była m.in. pieczęć z wizerunkiem herbu. Herb poprzez stulecia ulegał nieznacznym metamorfozom plastycznym. Najstarsze wyobrażenie przedstawiało fragment ceglaneanego blankowanego muru miejskiego wraz z dwiema furtkami. Na murze przedstawiono ukoronowaną postać, usytuowaną centralnie poniżej muru. Po bokach tej postaci widoczne były dwie ludzkie kłęczące postaci. W rysunku na pieczęci starano się udokumentować fakt nadania praw miejskich, ich fundatora lub świętego patrona. Była to duża - majestatyczna pieczęć używana do opatrywania ważnych dokumentów miejskich.

Opatrzność Królewska

Za Bolesława Pobożnego Pyzdry otrzymały prawo niemieckie, czyli gminę miejską opartą na prawie magdeburskim. Ten sam książę w 1277 r. sprowadził Franciszkanów i osiedlił ich w Pyzdrach, wystawiając im konwent i kościół pod wezwaniem św. Jana Chrzciciela. Przemysław II, książę wielkopolski, uwolnił mieszczan pyzdrowskich w 1283 r. od opłaty myta w obrębie księstwa, a w 1290 r. ufundował w mieście szpital przy kościele św. Ducha. Pyzdry bardzo wiele zawdzięczają Kazimierzowi Wielkiemu. Miasto po lokacji po raz pierwszy doznało wielkich zniszczeń w 1331 r., gdy

padło pastwą płomieni w czasie wielkiej rejsy krzyżackiej. Krzyżacy wówczas mieli na celu pochwycenie syna Łokietka, królewicza Kazimierza, który przebywał w Pyzdrach jako zastępca króla na Wielkopolskę. Królewicz jednakże przeniknął plan Krzyżaków i opuścił miasto. Ażeby nie narazić miasta na złupienie i zniszczenie mieszczaństwo rozpoczęło układy z Krzyżakami. W czasie toczących się układów, wtargnęli Krzyżacy niespodziewanie przez inną bramę. Zabrali kilkanaście osób spośród mieszczaństwa i załogi grodu, złupili i spalili doszczętnie miasto. Spłonął kościół i klasztor Franciszkanów, skąd udało się wynieść Najświętszy Sakrament do szpitala leżącego za miastem.

W mieście ocalał tylko kościół parafialny, z którego Krzyżacy zabrali niezwykle cenny obraz Najświętszej Panny Maryi. Kazimierz Wielki odbudował zniszczone przez Krzyżaków miasto. Już w 1333 r. postawił warowny zamek z kamienia i cegły, a także otoczył miasto obronnymi murami. W kolejnych latach wystawił Franciszkanom nowy kościół i klasztor, a mieszkańcom ułatwił handel z Toruniem. Stary zamek królewski przetrwał długie wieki i różne przechodził koleje losu, dopiero w czasie zaborów przebudowali go Prusacy na warowne więzienie. Pomimo, że zniszczony i przebudowany, stoi jednak do dnia dzisiejszego.

Pyzdrska Mennica

W latach osiemdziesiątych XIII wieku istniała w Pyzdrach mennica książęca. Miasto w tym czasie należało do najzaciejniejszych miast Wielkopolski, ciesząc się poparciem Przemysła II. To właśnie książę ok. 1283 r. nadał Pyzdom przywilej bicia monety. Pierwszym znanym mincerzem w Pyzdrach był Ubelin, zapewne identyczny z mieszczańinem zwanym Oblinus, określonym zarazem jako mercator spacialis księcia Przemysła II. Mennica pyzdrska funkcjonowała jeszcze w czasach Kazimierza Wielkiego, czego dobitnym przykładem są zachowane monety.

Moneta, źródło: Urząd Gminy i Miasta Pyzdry

Przyklasztorna latryna

Dziedziniec przed muzeum, który zamyka od północy siedziba Miejsko – Gminnego Ośrodka Kultury i od wschodu linia muru wzniesionego na krawędzi skarpy, przecięty jest podwójną linią fundamentów ganku, łączącego niegdyś klasztor z siedemnastowieczną latryną.

Latryna z klasztoru franciszkańskiego w Pyzdrach charakteryzuje się dość interesującym rozwiązaniem konstrukcyjnym, świadczącym o wysokim poziomie myśli technicznej w tamtych czasach. Usytuowana jest ona po stronie wschodniej korpusu klasztoru, na skarpie nadrzecznej. Poprzez korytarz z refektarza lub z krążganków można było przedostać się do zewnętrznego ganka, łączącego się z latryną klasztorną. Nie bez powodu, w tej części klasztoru, umiejscowione zostały pomieszczenia dormitoriów, z których schodami można było szybko przedostać się zarówno do refektarza jak i latryny.

Latryna jest przykładem oryginalnego rozwiązania technicznego, którego zaletą było samooczyszczanie się szaletu poprzez zastosowanie systemu kanałów, do których wpływała woda.

Prowadzone w połowie lat 90-tych XX wieku prace archeologiczne na zewnątrz wschodnich zabudowań klasztornych doprowadziły do odsłonięcia i częściowej rekonstrukcji budowli latryny.

II. Inwentaryzacja i analiza zasobów miejscowości Pызdry

Rodzaj zasobu	Znaczenie		
	małe	średnie	duże
Środowisko przyrodnicze			
walory krajobrazu			X
walory klimatu (mikroklimat, wiatr, nasłonecznienie)		X	
walory szaty roślinnej (np. runo leśne)		X	
cenne przyrodniczo obszary lub obiekty			X
świat zwierzęcy (ostoje, siedliska)			X
osobliwości przyrodnicze		X	
wody powierzchniowe (cieki, rzeki, stawy)		X	
gleby, kopaliny	X		
Środowisko kulturowe			
walory architektury miejskiej i osobliwości kulturowe, walory zagospodarowania przestrzennego			X
zabytki			X
zespoły artystyczne	X		
Dziedzictwo religijne i historyczne			
miejsca, osoby i przedmioty kultu			X
święta, odpusty, pielgrzymki		X	
tradycje, obrzędy, gwara	X		
legends, podania i fakty historyczne			X
ważne postacie historyczne			X
specyficzne nazwy			X
Obiekty i tereny, infrastruktura			
działki pod zabudowę mieszkaniową		X	
działki pod domy letniskowe		X	
działki pod zakłady usługowe i przemysł	X		
pustostany mieszkaniowe, magazynowe i poprzemysłowe	X		
tradycyjne obiekty gospodarskie wsi (np. kuźnie, młyny)		X	
plac i miejsca publicznych spotkań		X	
miejsca sportu i rekreacji	X		
Gospodarka, rolnictwo			
specyficzne produkty (hodowle, uprawy polowe)		X	
znane firmy produkcyjne i zakłady usługowe	X		
możliwe do wykorzystania odpady poprodukcyjne	X		
Sąsiedzi i przyjezdni			
korzystne, atrakcyjne sąsiedztwo (duże miasto, arteria)		X	
ruch tranzytowy	X		
przyjezdni stali i sezonowi		X	
Ludzie, instytucje, organizacje społeczne			
OSP		X	
Stowarzyszenia		X	
Inne		X	

Środowisko przyrodnicze

1) walory krajobrazu

Miejscowość jest otoczona przez tereny równinne granicząc od północy z Równiną Wrzesińską i od południa z Równiną Rychwalską. Cały obszar znajduje się w zasięgu makroregionów Pojezierza Wielkopolskiego oraz Niziny Południowowielkopolskiej. Na terenie gminy Pызdry znajduje się Nadwarciański Park Krajobrazowy, który charakteryzuje się pięknym i malowniczym krajobrazem.

Dno doliny rzeki Warty leży na wysokości około 72 m n. p. m. Zaznaczają się w niej trzy poziomy terasowe. Najniższy, zalewany w czasie stanów powodziowych, posiada powierzchnię urozmaiconą łałkami wałowymi rozdzielającymi je obniżeniami. Wyższe poziomy terasowe zajmują dość znaczne powierzchnie Doliny Konińskiej. Rzeźbę terenu urozmaicają występujące liczne formy wydmowe. Od strony południowo-wschodniej miasto otaczają lasy szczególnie bory świeże, bory mieszane świeże oraz bory mieszane wilgotne.

Miasto Pyzdry, źródło: Urząd Gminy i Miasta Pyzdry

2) walory klimatu

Warunki klimatyczne korzystne dla zamieszkania, wypoczynku, turystyki. Średnia roczna temperatura wynosi ok. 8⁰ C. Obszar charakteryzuje się niskimi średniorocznymi opadami atmosferycznymi na poziomie 500 mm oraz występowaniem największej liczby dni słonecznych.

3) walory szaty roślinnej

Dolina Warty ze względu na rozległe terasy zalewowe stwarza dogodne warunki do rozwoju łągów wierzbowych i łągów jesionowo-wierzbowych. Poza strefą zalewów znajdują się zbiorowiska bagiennych lasów, a na terenach wyniesionych następuje rozwój lasów grądowych i borów sosnowych. Najistotniejsze kompleksy zadrzewień śródpolnych zlokalizowane są na terenie Nadwarciańskiego Parku Krajobrazowego oraz wzdłuż większości dróg, a także w rejonach cieków i rowów. W zadrzewieniach przeważają takie gatunki drzew jak topola, wierzby, kasztanowce, jesiony oraz olsze czarne. Na terenie miasta znajdują się obiekty zielone – małe parki służące przede wszystkim celom odpoczynkowym.

4) cenne przyrodniczo obszary lub obiekty

Nadwarciański Park Krajobrazowy – utworzony w 1995 r., rozciąga się pomiędzy autostradą A2 a ujściem Prosną poniżej Pyzdr. Na terenie gminy znajduje się 5051 ha, tj. 37,6% powierzchni. Utworzony w celu ochrony środowiska przyrodniczego, swoistych cech krajobrazu dolinnego, zachowania ze względów naukowych i dydaktycznych miejsc łągowych ptaków wodno-błotnych, a także zabezpieczenia wartości historycznych i kulturowych. Elementem decydującym o charakterze Parku jest Pradolina Warszawsko-Berlińska. Na terenie Parku łącznie z ptakami przelotnymi naliczono aż 233 gatunki ptaków. Jest to ewenement nie tylko w Polsce, ale i na świecie, dlatego też organizacja „BirdLife International” uznała te tereny za ostoję ptaków o randze międzynarodowej.

Pyzdrowski Obszar Chronionego krajobrazu – utworzony w 1986 r. Powierzchnia wynosi 30000 ha. Utworzono w celu ochrony obszarów o cechach środowiska zbliżonego do stanu naturalnego oraz konieczności zapewnienia społeczeństwu warunków niezbędnych dla regeneracji sił w środowisku reprezentującym korzystne właściwości dla rozwoju turystyki i wypoczynku.

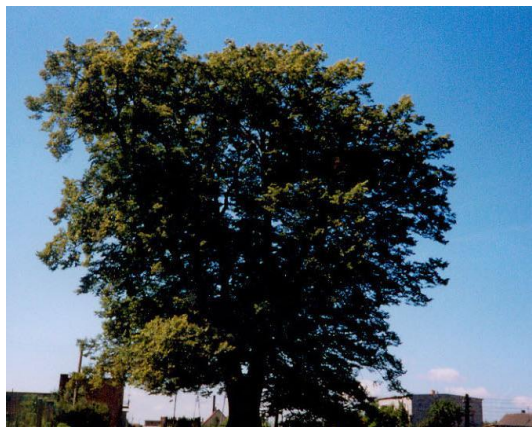
5) *świat zwierzęcy*

Dużą wartość przyrodniczą terenu stanowią ptaki, szczególnie wodne między innymi perkozy dwuczubate, czaple siwe, bąki, bociany białe, gęsi gęgawy, czarno - białe czajki, mewy śmieszki, myszołowy oraz wiele gatunków ryb.

6) *osobliwości przyrodnicze*

- pomnikowa lipa drobnolistna o obwodzie 450 cm - znajdująca się na terenie niewielkiego parku, gdzie kiedyś istniał folwark Wójtostwo – ul. Zwierzyniec 6

- źródło „Pijzdrój” przy ulicy Wrocławskiej, naprzeciwko niego rośnie lipa drobnolistna o obwodzie 420 cm

Lipa drobnolistna, źródło: Urząd Gminy i Miasta Pyzdry

7) *wody powierzchniowe*

Wody powierzchniowe należą do zlewni rzeki Warty. Sieć rzeczną tworzy rzeka Warta wraz z dopływem - kanałem Flisą oraz rzeką Prosną. Długość rzeki Warty na terenie pyzdrowskiej gminy wynosi 15 km. Na terenie miasta w zachodniej części znajdują się cztery stawy rybne o łącznej powierzchni 19,31 ha, zlokalizowane wzdłuż cieku Flisa.

Zbiorniki wodne przy ulicy Szybskiej, źródło: Urząd Gminy i Miasta

8) gleby, kopaliny

Gleby występujące na obszarze miasta w większości zaklasyfikowane zostały do średnich i niższych klas bonitacyjnych. Gleby słabe V i VI klasy bonitacyjnej występują głównie w południowej części gminy. Miasto jest stosunkowo ubogie w surowce naturalne.

Środowisko kulturowe

1) walory architektury miejskiej i osobliwości kulturowe, walory zagospodarowania przestrzennego

Zabudowa na planie szachownicy w układzie zwartym, domy jednopiętrowe z dachami dwuspadowymi. W odróżnieniu od ogólnej zabudowy miasta rynek charakteryzuje się niekompletną zabudową. W rynku pozostawione są wolne działki pod zabudowę. W miejscu dawnego placu rynkowego znajduje się park ze starymi drzewami. W mieście zachowane są zabytkowe budowle tj. fara, klasztor pofranciszkański wraz z kościołem oraz zespół zabudowy zamkowej. Po stronie północnej miasta znajduje się główna arteria komunikacyjna na rzece Warcie. W tym miejscu krzyżuje się droga biegnąca od strony Słupcy. Po stronie południowej miasta znajduje się wylot drogi w kierunku Tarnowy i Pogorzeliczy.

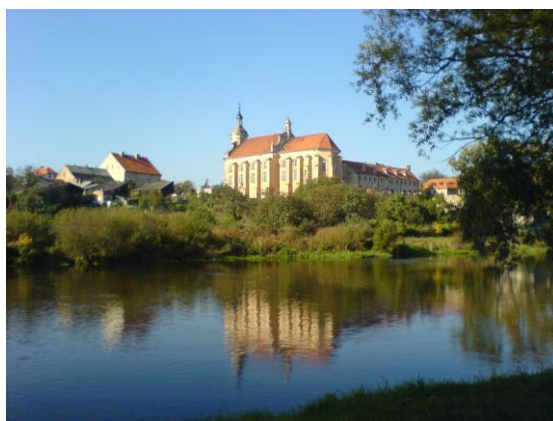
2) zabytki

- Kościół parafialny Narodzenia Najświętszej Marii Panny z XV w.

źródło: Urząd Gminy i Miasta Pyzdry

- Klasztor pofranciszkański pod wezwaniem Ścięcia Głowy św. Jana Chrzciciela z XIV – XVIII w.

źródło: Urząd Gminy i Miasta Pyzdry

- Pozostałości zespołu zamkowego z XIV – XIX w.

źródło: Urząd Gminy i Miasta Pызdry

- Dom podcieniowy z 2 poł. XVIII w.

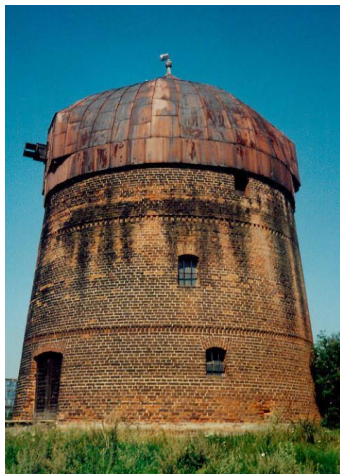
źródło: Urząd Gminy i Miasta Pызdry

- Domy z wieku XIX przy ulicy Kaliskiej, Farnej, Daszyńskiego, Kilińskiego, Kościuszki, Rynek

- fragment murów miejskich – ul. Kaliska 37

- Zespół trzech wiatraków z końca XVIII w. przy ul. Szybskiej

- Wiatrak holenderski z 1903 r. przy ul. Wrocławskiej

źródło: Urząd Gminy i Miasta Pызdry

- Krzyże morowe z 1852 r. na cmentarzu w Pyzdrach

źródło: Urząd Gminy i Miasta Pyzdry

4) zespoły artystyczne

„Canto Cantare”, schola dziecięca, Orkiestra dęta wraz z sekcją rytmiczno – taneczną, Zespół taneczno-wokalny „Skrzaty”, kółko teatralne

Dziedzictwo religijne i historyczne

1) miejsca, osoby i przedmioty kultu

Miasto od zarania odgrywało duże znaczenie jako ważny ośrodek religijny i gospodarczy. Kościoły pyzdrskie były miejscami kultu religijnego. Do 1331 r. w farze znajdował się obraz Matki Bożej słynącej łaskami. W wieku XVII kościół klasztorny stał się miejscem kultu Matki Bożej i św. Franciszka oraz miejscem pochówku miejscowej szlachty. W kościele tym też został ochrzczony gen. Jakub Jasiński. Znajdują się tu pochówki Michała Skórzewskiego – starosty pyzdrskiego i jego żony. Miasto Pyzdry oraz znajdujący się w nim zamek królewski było często odwiedzane przez książąt i królów polskich. Do początku XIX wieku miasto pełniło ważną rolę siedziby starostwa.

Ważnym miejscem kultu jest cmentarz oraz krzyże i kapliczki przydrożne.

Cmentarz dzieli się na 3 części:

- część należąca do parafii rzymsko - katolickiej
- część do parafii ewangelicko - augsburskiej
- oraz część z pochówkami wyznania prawosławnego.

Całość otacza mur z bramą z 1892 r.

Cmentarz w Pyzdrach, źródło: Urząd Gminy i Miasta Pyzdry

2) *święta, odpusty, pielgrzymki*

- święta kościelne
- procesja różańcowa ulicami miasta
- odpusty kościelne: ścięcia głowy św. Jana, Matki Bożej Różańcowej
- coroczna archidiecezjalna pielgrzymka gnieźnieńska na Jasną Górę przechodząca przez Pyzdry

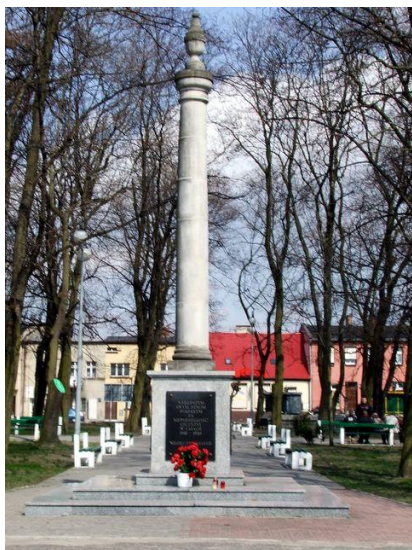
3) *tradycje, obrzędy, gwara*

- comiesięczny jarmark na Rynku w Pyzdrach – pierwszy czwartek po 15 dniu miesiąca
- spływy kajakowe Wartą - 1 maja - inauguracja
- Miejsko-Gminne Zawody Sportowo – Pożarnicze – 3 maja
- Festyn Nocy Świętojańskiej - czerwiec
- Dni Pyzdr – lipiec
- Ogólnopolski Plener Malarski
- koncerty Orkiestry Dętej
- coroczny Ogólnopolski Bieg Kazimierzowski – ostatnia niedziela sierpnia
- dawna granica – żywa tradycja – impreza kulturowa
- festyn historyczny (rekonstrukcja użycia pierwszy raz armaty w Polsce) – początek czerwca

4) *legends, podania, fakty historyczne*

Z miejscowością tą związane są pewne przekazy, opowieści i legendy. Nazwa miasta - Pyzdry wywołuje duże emocje i w związku z nią namnożyło się mnóstwo legend (legenda o dwóch księżach). Nazwy miejscowe owiane są pewnymi przypowieściami (Rybitwy, Wójtostwo, Zwierzyniec, Szyba, Winnica, Parkoszka, Angielska Górka, Kapłanka). Natomiast ulica Kaliska prowadziła dawniej do drewnianego mostu na rzece Warcie.

- Polska Organizacja Wojskowa w Pyzdrach działała od maja 1917 roku, przygotowując się do walki zbrojnej o niepodległość Polski

źródło: Urząd Gminy i Miasta Pyzdry

- na budynku ośrodka zdrowia wmurowano tablicę ku czci poległym ofiarom hitleryzmu

Tablica ku czci ofiar hitleryzmu, źródło: Urząd Gminy i Miasta Pyzdry

- siedziba władz samorządowych gminy i miasta, budynek ze ściętym narożnikiem pochodzi z XIX wieku

Budynek Urzędu Gminy i Miasta Pyzdry, źródło: UGiM Pyzdry

- na budynku Urzędu znajduje się tablica upamiętniająca fakt stacjonowania w nim sztabu płka Edmunda Taczanowskiego.

Tablica na budynku Urzędu Gminy i Miasta Pyzdry, źródło: Urząd Gminy i Miasta Pyzdry

4) *ważne postacie historyczne*

Bolesław Pobożny, Przemysł II, Władysław Łokietek, Kazimierz Wielki

Głaz na Rynku z tablicą 700 – lecia lokacji miasta wraz z wizerunkiem Bolesława Pobożnego 750-lecia lokacji miasta
źródło: Urząd Gminy i Miasta Pyzdry

5) *specyficzne nazwy*

Rybitwy, Zwierzyniec, Wójtostwo, Winnica, Szyba, Parkoszka, Kapłanka, Angielska górka, Słodkie wody

Obiekty i tereny

1) *działki pod zabudowę mieszkaniową*

Tereny przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową w miejscowym planie zagospodarowania miasta Pyzdry znajdują się przede wszystkim w zachodniej części miasta przy ul. Zwierzyniec, pomiędzy ul. Farną a Szybską, od ul. Polnej w kierunku obrzeży miasta wzdłuż ul. Wrzesińskiej.

2) *działki pod domy letniskowe*

przy zbiornikach wodnych (stawach) o łącznej powierzchni 1,5 ha

3) *działki pod zakłady usługowe i przemysł*

Teren pod zakłady przemysłowe znajdują się w północnej części miasta przy ul. Niepodległości, ul. Wrzesińskiej, przy wyjeździe w kierunku wsi Dłusk. Tereny usług komercyjnych przy ul. Mostowej i Wrzesińskiej.

4) *pustostany mieszkaniowe, magazynowe i poprzemysłowe*

brak

5) *tradycyjne obiekty gospodarskie miasta*

- murowany wiatrak z 1903r. - zwany potocznie holenderskim,
- na przedmieściach Pyzdr drewniane wiatraki w bardzo złym stanie i dożywające kresów istnienia
- spichlerze, stodoły

6) *plac i miejsca publicznych spotkań*

- centrum miasta – Rynek – miejsce publicznych spotkań mieszkańców

źródło: Urząd Gminy i Miasta Pzdry

- przystań wodniacka

źródło: <http://www.ttwperkoz.x.pl>

- Ochotnicza Straż Pożarna - powstała w 1900 r.

- sala kina w OSP

- Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury

- Muzeum Regionalne Ziemi Pzdrowskiej

- Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna

Biblioteka, Muzeum, MGOK, źródło: Urząd Gminy i Miasta Pzdry

7) *miejsca sportu i rekreacji*

- sala widowiskowo – sportowa

źródło: Urząd Gminy i Miasta Pызdry

- stadion nadwarciański, na którym odbywają się mecze gry w piłkę nożną

źródło: Urząd Gminy i Miasta Pызdry

- zespół boisk sportowych: korty tenisowe, boiska do siatkówki, koszykówki, szatnia,
- przystań zawarciańska

Gospodarka i rolnictwo

1) *specyficzne produkty*

- produkty nieprzetworzone: miód, owoce – brzoskwinie, śliwki, jabłka,
- produkty przetworzone: powidła, wyroby z wikliny, wyroby wędliniarskie, podłoża ogrodnicze (na bazie włókna kokosowego), artykuły skórzane (torby narzędziowe, pokrowce do narzędzi), spodnie do jazdy konnej, odzież

źródło: Urząd Gminy i Miasta Pызdry

2) *znane firmy produkcyjne i zakłady usługowe*

ZPM Grzegorz Paszak - Produkcja wędlin i wędzonek
AUTO - GAZ - SERWIS Firma Szymańscy + Partner
F.W. REN - GAZ - Krystian Łojewski - Dystrybucja gazu
Zakład Elektroinstalacyjny ENERGOSIEĆ - Marek Wardeński
WINTER Zakład Produkcyjny: wod.-kan. - gaz - c.o.
MATBUD RG Przedsiębiorstwo Budowlane
Betoniarstwo Hurt - Detal - Marian Tyc
Spółka SZYMAŃSCY s.c. - sortowanie żwiru i piasku
G T C Sabina Chwiłowicz, Grzegorz Chwiłowicz Spółka Jawna
PPHU PARKUR - W. Bratkowski
Gminna Spółdzielnia Samopomoc Chłopska
CERES INTERNATIONAL

3) *możliwe do wykorzystania odpady poprodukcyjne*

brak

Sąsiedzi i przyjezdni

1) *korzystne, atrakcyjne sąsiedztwo*

Gmina Pызdry graniczy z gminą: Kołaczkowo, Gizalki, Łądek, Zagórow, Żerków. Większymi miejscowościami położonymi najbliżej Pызdr są Września oraz Słupca. Położenie przy głównej magistrali Gniezno – Kalisz prowadzonej przez rzekę Warta oraz 20 km od autostrady A2.

2) *ruch tranzytowy*

drogi wojewódzkie:

- nr W 442 Września – Pызdry – Gizalki – Kalisz
- nr W 466 Słupca – Ciężen – Pызdry

drogi powiatowe:

- P 2900 Pызdry – granica powiatu – Sporne
- P 2904 Pызdry – Tarnowa – Sławie – Nowa Wieś Podgórna

drogi gminne:

- G 1630001 Pызdry – granica miasta – granica gminy
- G 1630010 Pызdry – Walga – Królewiny

3) *przyjezdni stali i sezonowi*

przyjezdni stali: ludność z okolicznych wiosek przyjeżdżająca z w celach zarobkowych oraz dokonania podstawowych czynności życiowych - zakupy, administracja, szkoły, opieka medyczna, itp., handlowcy

przyjezdni sezonowi: wycieczki autokarowe, rowerowe, rodzinne, turyści w celach zwiedzania zabytków i Muzeum Regionalnego Ziemi Pызdrskiej oraz wypoczynku na terenie Parku Nadwarciańskiego, turyści indywidualni, szukający korzeni na tym terenie – bardzo często są to obcokrajowcy.

Instytucje

1) placówka opieki społecznej

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

2) szkoły, przedszkola

Wyszczególnienie	Liczba uczniów	Liczba nauczycieli	Liczba oddziałów
Samorządowa Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II	316	32	15
Publiczne Samorządowe Gimnazjum im. Kazimierza III Wielkiego	233	29	10
Przedszkole Samorządowe im. Janka Wędrawniczka	71	8	6
Zespół Szkół Zawodowych nr 2 im. Powstańców Wielkopolskich we Wrześni, oddział w Pyzdrach	69	9	3
Razem	689	78	34

źródło: Urząd Gminy i Miasta Pyzdry (stan na 04.03.2010 r.)

Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II,
Gimnazjum im. Kazimierza III Wielkiego,
źródło: UGiM Pyzdry

Przedszkole Samorządowe w Pyzdrach,
źródło: UGiM Pyzdry

III. Diagnoza aktualnej sytuacji miejscowości Pызdry

Co wyróżnia miejscowość?

- walory przyrodniczo – krajobrazowe
- położenie miasta nad rzeką Wartą
- bogate zasoby historyczno-architektoniczne
- czyste środowisko, brak zakładów przemysłowych uciążliwych dla środowiska
- bliskość lasów

Jakie pełni funkcje?

- turystyczne
- handlowo-usługowe
- kulturalne
- oświatowe
- rolnicze
- mieszkalne

Kim są mieszkańcy?

- zatrudnieni w sektorze usług, handlu, zakładach produkcyjnych
- przedsiębiorcy
- bezrobotni
- emeryci, renciści
- właściciele indywidualnych gospodarstw rolnych
- młodzież i dzieci
- nauczyciele, lekarze

Miasto Pызdry – stan ludności na 09.06.2010 r.

Wiek	Ilość	% populacji
0 - 6	216	6,6
7 - 15	327	9,9
16 - 19	190	5,8
20 - 60 K	992	30,1
20 - 65 M	1091	33,2
pow. 60 K	344	10,5
pow. 65 M	126	3,9
Razem	3286	100

źródło: Urząd Gminy i Miasta Pызdry

Co daje im utrzymanie?

- praca zarobkowa we własnej firmie oraz prywatnych przedsiębiorstwach na terenie miasta i poza nim np. we Wrześni, Słupcy, Swarzędzu
- rolnictwo – głównie sadownictwo
- świadczenia socjalne: renty, emerytury, zasiłki dla bezrobotnych, zasiłki społeczne

Pyzdry – pomoc społeczna w 2009 roku

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba objętych pomocą	
	rodzin	osób w rodzinach
Ubóstwo	252	967
Bezdomność	1	1
Potrzeba ochrony macierzyństwa	58	273
Bezrobocie	203	776
Niepelnosprawność	141	415
Długotrwała lub ciężka choroba	218	564
Bezradność w sprawach opiekuńczo- wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	96	433
Przemoc w rodzinie	1	3
Alkoholizm	12	27
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	1	1
Ogółem objętych pomocą	560	1776

źródło: Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pyzdrach

Pyzdry – pomoc społeczna w 2009 roku

Rodzaj pomocy		Kwota /zł/
W ramach środków własnych:	Zasiłki okresowe	135.638
	Schronienie	355
	Dożywianie	106.433
	Usługi opiekuńcze	173.976
	Zasiłki celowe (zdarzenia losowe)	0
	Sprawienie pogrzebu	0
	Zasiłki celowe	191.996
Razem		608.398
W ramach środków zleconych:	Zasiłki stałe	98.128
	Zasiłki celowe (klęska żywiołowa)	0
	Specjalistyczne usługi opiekuńcze	29.512
Razem		127.640

źródło: Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pyzdrach

Jak zorganizowani są mieszkańcy?

- Zarząd Miasta Osiedla

- organizacje pozarządowe:

Fundacja Rozwoju Gminy Pyzdry, Fundacja „Tutaj Warto”, Liga Obrony Kraju - Koło Pyzdry, Towarzystwo Kulturalne "Echo Pyzdr", Towarzystwo Turystyki Wodnej "Perkoz", Polski Związek Wędkarski Zarząd Koła Nr 24 Pyzdry, Polski Związek Pszczelarski Koło Pyzdry, Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów, Katolickie

Stowarzyszenie Młodzieży, Ochotnicza Straż Pożarna, Miejski Klub Sportowy „Warta Pызdry”

- grupy nieformalne:

Orkiestra dęta wraz z sekcją rytmiczno – taneczną, schola dziecięca, Canto Cantare, szkolne koła zainteresowań, zespoły sportowe, Zespół taneczno-wokalny „Skrzaty”, kółko teatralne

W jaki sposób rozwiązują problemy?

W zależności od rodzaju i skali problemu i czasu, w którym został dostrzeżony, problem rozwiązywany jest bezpośrednio przez zainteresowanych na zebraniu sołeckim. W razie większej skali, problemy zgłaszane są do sołtysa, burmistrza, radnych, opieki społecznej.

Ponadto wyznaczono dzień dla przyjmowania petentów w Urzędzie Gminy i Miasta – możliwość zgłaszania problemów i rozmowy z władzami. Część problemów starają się rozwiązać organizacje pozarządowe w ramach własnych struktur.

Jaki wygląd ma nasze miasto?

- centrum ze starą zabudową, na obrzeżach nowe budownictwo
- w centrum miasta rynek
- ulice oświetlone
- dwa zabytkowe kościoły
- kompleks klasztorny - widoczny od strony w kierunku Kalisza

źródło: Urząd Gminy i Miasta Pызdry

- sala widowiskowo – sportowa, zbiorniki wodne
- plac zabaw dla dzieci,
- PKS, sklepy, zakłady usługowe.

Jakie obyczaje i tradycje są u nas pielęgnowane i rozwijane?

- comiesięczny jarmark na Rynku
- procesja różańcowa
- odpusty i dożynki kościelne
- coroczny Ogólnopolski Bieg Kazimierzowski
- Noc Świętojańska, Dni Pызdr
- Ogólnopolski Plener Malarski
- festyn historyczny (rekonstrukcja użycia pierwszy raz armaty w Polsce)

- festyny dla dzieci
- weekendowym zwyczajem mieszkańców są spacery nad rzekę Wartę i przystań zawarciańską, jednakże obecnie istnieje problem – nie ma odpowiedniej infrastruktury służącej tego typu rekreacji

Jak wyglądają mieszkania i obejścia?

- zabudowa jednorodzinna z budynkami gospodarczymi, część domów wybudowana wg nakazów architektonicznych z lat 80-tych
- stare budownictwo w tym domy z gliny
- mieszkańcy dbają o swoje posesje zgodnie z wielkopolską tradycją, sporo jest też posesji zaniedbanych

Jaki jest stan środowiska?

- brak nielegalnych wysypisk
- segregacja odpadów (plastik, szkło)
- każda rodzina posiada pojemnik na odpady
- system kanalizacyjny – 94%, brak gazyfikacji
- na terenie gminy znajduje się Nadwarciański Park Krajobrazowy
- dookoła miasta istnieją pola uprawne i sady
- bliskość lasów sprzyja jakości i czystości powietrza

Jakie jest rolnictwo?

- niska klasa bonitacyjna gleb
- przeważnie sadownictwo, pola uprawne
- przydomowe gospodarstwa
- rolnicy w małym stopniu poszerzają swoją wiedzę – np. udział w szkoleniach
- średnia powierzchnia gospodarstwa według powierzchni gruntów ogółem wynosi 3,30 ha (dane uzyskane z Urzędu Statystycznego Poznań dn. 2.08.2006r.)

Jakie są powiązania komunikacyjne?

- rozwinięty kołowy transport publiczny
- szlak Gniezno-Września-Kalisz
- drogi wojewódzkie, powiatowe, gminne
- dobre połączenia PKS w kierunku Wrześni i Poznania, natomiast niedostateczne w kierunku Słupcy, Zagórowa, Kalisza

Co proponujemy młodzieży?

- Zespół Szkolno-Przedszkolno-Gimnazjalny
- Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury (półkolonie letnie, ferie zimowe, świetlica)
- Miejsko – Gminna Biblioteka Publiczna z możliwością korzystania ze sprzętu komputerowego i Internetu
- Muzeum Regionalne Ziemi Pyzdrskiej
- zespół boisk sportowych (kort tenisowy, boisko do siatkówki, piłki ręcznej, do koszykówki)
- sala widowiskowo-sportowa (rozgrywki Halowej Ligi Piłki Nożnej, Taekwondo)
- szkolne koła zainteresowań, SKS, uczniowskie kluby sportowe: "PSG", Pyzdrskie Centrum Taekwondo, MKS „Warta Pyzdry”

IV. ANALIZA SWOT

Silne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> - walory krajobrazowe - atrakcyjne położenie nad rzeką Wartą i na terenie Nadwarciańskiego Parku Krajobrazowego - zbiorniki wodne - stawy, rzeka Warta – przystań wodniacka - bogate zasoby historyczne miasta - infrastruktura techniczna: sieć wodociągowa, kanalizacyjna, energetyczna - baza oświatowa, szkoły, przedszkole - działalność MGOK, MGOPS, Biblioteki, Muzeum, GCI, UGiM, organizacji pozarządowych - placówka służby zdrowia-opieka medyczna - dobrze rozwinięty handel, usługi, telekomunikacja - istnienie parków i terenów zielonych - dobre połączenie komunikacyjne w kierunku Wrześni - napływ turystów z dużych miast szukających wypoczynku, świeżego powietrza i spokoju 	<ul style="list-style-type: none"> - bezrobocie, brak miejsc pracy w mieście - patologie społeczne - ubożenie społeczeństwa - niż demograficzny, starzenie się społeczeństwa - migracje ludności szczególnie ludzi młodych - słabo rozwinięta działalność pozarolnicza – agroturystyka - zły stan dróg - brak bazy hotelowej - niskie zaangażowanie mieszkańców w sprawy miasta - słabe połączenia komunikacyjne w kierunku Kalisza, Słupcy
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> - większa dostępność do pozyskania środków finansowych z UE, - rozwój gospodarczy Polski - działalność Lokalnej Grupy Działania na terenie gminy Pyzdry (możliwość pozyskania środków na rozwój miejscowości) - wykorzystanie walorów przyrodniczych i historycznych do rozwoju turystyki i rekreacji - rozwój sektora MŚP - dobra polityka regionalna skierowana na rozwój obszarów wiejskich - rozwój turystyki i agroturystyki 	<ul style="list-style-type: none"> - niewystarczające zasoby finansowe gminy oraz dotacji - niestabilna polityka państwa, wysokie podatki - zmienne przepisy prawne

4. 1. Podsumowanie sytuacji rozwojowej miejscowości Pyzdry

Z powyższej analizy sytuacji rozwojowej miejscowości Pyzdry wyraźnie wynika, że w Pyzdrach nie ma możliwości zaistnienia przemysłu jako czynnika rozwojowego. Miasteczko posiada natomiast ogromny potencjał do rozwoju turystyki przejawiający się w między innymi atrakcyjnym położeniu nad rzeką Wartą, zabytkowej architekturze miasta oraz lokalnym produkcie – pyzdrowskich owocach. Turystyka oraz usługi z nią związane stanowią realną szansę

rozwojową Pызdr. Jednakże, aby to nastąpiło konieczna jest rozbudowa infrastruktury turystycznej przy wsparciu środków zewnętrznych. Fakt ten jest doskonale znany władzom samorządowym Pызdr, które od kilku lat czynią starania o rozbudowę infrastruktury turystycznej, której ścieżka rowerowa w ciągu drogi wojewódzkiej nr 442 Września – Kalisz stanowi bardzo istotny element.

V. CHARAKTERYSTYKA OBSZARU O SZCZEGÓLNYM ZNACZENIU DLA ZASPOKOJENIA POTRZEB MIESZKAŃCÓW SPRZYJAJĄCYCH NAWIĄZYWANIU KONTAKTÓW SPOŁECZNYCH, ZE WZGLĘDU NA POŁOŻENIE ORAZ CECHY FUNKCJONALNO – PRZESTRZENNE

W miejscowości Pызdry można wyróżnić dwa obszary o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, sprzyjających nawiązywaniu kontaktów społecznych, ze względu na położenie oraz cechy funkcjonalno-przestrzenne. Pierwszy z obszarów to Rynek – centrum miasta. Jest to teren, na którym znajduje się Urząd Gminy i Miasta, ośrodek zdrowia oraz punkty usługowo – handlowe. Ponadto tutaj odbywają się imprezy rekreacyjno – kulturalne, takie jak Dni Pызdr, Impresje Orkiestr Dętych, Ogólnopolski Bieg Kazimierzowski i inne. Ponadto tradycją na pызdrskim Rynku są jarmarki odbywające się co miesiąc na tym terenie. Rynek stanowi główne miejsce spotkań i integracji mieszkańców.

Drugim obszarem o szczególnym znaczeniu jest przystań wodniacka przy rzece Warcie. Przystań ta powstała w 2008 roku i od tego czasu teren ten stał się miejscem spotkań lokalnej społeczności i turystów odwiedzających Pызdry. Jest to miejsce przeznaczone na rekreację, infrastruktura turystyczna zlokalizowana na tym obszarze jest dostępna dla wszystkich mieszkańców oraz turystów. Odbywają się tutaj spływy kajakowe na rzece Warcie oraz imprezy sportowo – rekreacyjno – turystyczne.

Tereny te ze względu na swoje położenie są idealnym obszarem sprzyjającym nawiązywaniu kontaktów społecznych w miejscowości Pызdry. Aby ułatwić dostęp do miejsc atrakcyjnie turystycznie planuje się wybudować ścieżkę rowerową, dzięki której w miejscowości zwiększy się ruch turystyczny.

VI. WIZJA STANU DOCELOWEGO

Pyzdry jako nadwarciański Kazimierz – miasto atrakcyjne dla mieszkańców i turystów.

6. 1. Jakie ma być nasze miasto za 10 lat?

Co ma je wyróżniać?	- atrakcyjne tereny nad rzeką Wartą wykorzystane będą w celach rekreacyjno-turystycznych, wizytówka miasta (promenada), przywiązanie do tradycji historycznych
Jakie ma pełnić funkcje?	- turystyczne, handlowo-usługowe, kulturalne, oświatowe, rolnicze, agroturystyczne, produkcyjne, mieszkalne, zarobkowe
Kim mają być mieszkańcy?	- ludźmi uśmiechniętymi i zadowolonymi z siebie, z miasta wykształceni, aktywni zawodowo, dbającymi o miejscowość
Co ma dać utrzymanie?	- rozwój turystyki, usług hotelarskich, kultury - praca na terenie miasta lub gminy, dofinansowania dla rolników, przedsiębiorców z Unii Europejskiej
W jaki sposób ma być zorganizowane miasto i mieszkańcy?	- współpraca mieszkańców ze stowarzyszeniami i władzami miejscowości - powstawanie i rozwój stowarzyszeń i kół
W jaki sposób mają być rozwiązywane problemy?	- rozwiązywanie problemów drogą kontaktów międzyludzkich, informowanie mieszkańców o sposobach nawiązywania kontaktów z władzą miasta
Jak ma wyglądać nasze miasto?	- utrzymana i pielęgnowana stara i nowa część miasta – Rynek oraz zabytki - miasto będzie zadbane i czyste, - pielęgnowanie terenów zielonych, - promenada biegnąca wzdłuż rzeki od przystani wodniackiej do mostu
Jakie obyczaje i tradycje mają być u nas pielęgnowane i rozwijane?	- pielęgnowanie obecnych tradycji - rekonstrukcja historyczna wydarzenia związanego z użyciem pierwszy raz broni palnej
Jak mają wyglądać mieszkania i obejścia?	- posesje bardziej zadbane, czyste, estetyczne
Jaki ma być stan otoczenia i środowiska?	- segregacja odpadów w prywatnych gospodarstwach domowych - większe dbanie mieszkańców o środowisko i najbliższe otoczenie - gospodarstw wykorzystujące źródła energii odnawialnej
Jakie ma być rolnictwo?	- rolnicy będą korzystać z dofinansowań z Unii Europejskiej oraz będą chętniej uczestniczyć w szkoleniach
Jakie mają być powiązania komunikacyjne?	- zwiększone połączenia PKS w kierunku Słupcy, Kalisza, Zagórowa
Co zaproponujemy dzieciom i młodzieży?	- więcej zajęć pozalekcyjnych, możliwości rozwijania zainteresowań, udział w rozgrywkach gry w piłkę nożną, półkolonie letnie dla dzieci

6. 2. Misja rozwoju miejscowości

Władze samorządowe wraz z mieszkańcami miasta Pyzdry podejmują wszelakie działania mające na celu poprawę infrastruktury, przy jednoczesnym zachowaniu dziedzictwa historyczno-przyrodniczego, dążąc do podniesienia jego atrakcyjności.

Działania te zmierzają do odnowy więzi społecznych mieszkańców oraz rozwoju miejscowości przy wykorzystaniu szans płynących z otoczenia.

VII. Plan rozwoju miejscowości Pyzdry

7.1. Zestawienie zadań do realizacji

Wizja Rozwoju Miasta: Pyzdry jako Nadwarciański Kazimierz – miasto atrakcyjne dla mieszkańców i turystów		
Priorytet 1: Zwiększenie atrakcyjności miasta.		
Cel 1: <i>Zagospodarowanie terenów nad rzeką Wartą.</i>	Cel 2: <i>Budowa i modernizacja infrastruktury wodno-kanalizacyjnej celem poprawy standardów ochrony środowiska na terenie miasta Pyzdry.</i>	Cel 3: <i>Zagospodarowanie przestrzeni publicznej miasta w celach rekreacyjno – sportowych.</i>
<u>Projekty:</u> 1. Budowa promenady wraz z instalacją oświetlenia i ławek. 2. Budowa kładki dla pieszych przez rzekę Wartę.	<u>Projekty:</u> 1. Budowa kanalizacji sanitarnej z przykanalikami, przepompowniami sieciowymi, zasilaniem energetycznym przepompowni dla: ul. Farna, Szybska, Winnica, Cmentarna, Wrocławska, Tuwima o dł. 4,5 km. 2. Budowa kanalizacji deszczowej przy ul. Kilińskiego, Niepodległości, o dł. 715m. 3. Budowa kanalizacji deszczowej przy ul. Farna o dł. 300m.	<u>Projekty:</u> 1. Budowa boiska nadwarciańskiego w Pyzdrach – rekultywacja istniejącej murawy. 2. Budowa ścieżki rowerowej na trasie byłej kolejki wąskotorowej Pyzdry – Września, odcinek Pyzdry – Borzykowo. 3. Budowa stawów rekreacyjnych o powierzchni 12,17 ha przy ul. Szybskiej.

7.2. Harmonogram wdrażania planu i zarządzanie

<i>Priorytet</i>	<i>Cel</i>	<i>Projekt</i>	<i>Termin</i>	<i>Kto realizuje i finansuje?</i>	<i>Wartość</i>
Zwiększenie atrakcyjności miasta	1. Zagospodarowanie terenów nad rzeką Wartą.	1. Budowa promenady wraz z instalacją oświetlenia i ławek.	2010-2011	WRPO 6.1. Turystyka, Budżet Gminy	1 400 000,00
		2. Budowa kładki dla pieszych przez rzekę Wartę.	2015-2016	WRPO Priorytet IV, Budżet Gminy	2 500 000,00
	2. Budowa i modernizacja infrastruktury wodno-kanalizacyjnej celem poprawy standardów ochrony środowiska na terenie miasta Pyzdry.	1. Budowa kanalizacji sanitarnej z przykanalikami, przepompowniami sieciowymi, zasilaniem energetycznym przepompowni dla: ul. Farna, Szybska, Winnica, Cmentarna, Wrocławska, Tuwima o dł. 4,5 km.	2010	Budżet Gminy	1 670 000,00
		2. Budowa kanalizacji deszczowej przy ul. Kilińskiego, Krótkiej, Kościuszki, Niepodległości, o dł. 715m.	2010-2012	Budżet Gminy	1 973 000,00
		3. Budowa kanalizacji deszczowej przy ul. Farna o dł. 300m.	2010-2012	Budżet Gminy	687 000,00
	3. Zagospodarowanie przestrzeni publicznej miasta w celach rekreacyjno – sportowych.	1. Budowa boiska nadwarciańskiego w Pyzdrach – rekultywacja istniejącej murawy.	2010 -2011	Budżet gminy	80 000,00
		2. Budowa ścieżki rowerowej w ciągu drogi wojewódzkiej nr 442 Września - Kalisz, odcinek Pyzdry – Borzykowo.	2010-2011	Budżet Gminy	1 175 000,00
		3. Budowa stawów rekreacyjnych o powierzchni 12,17 ha przy ul. Szybskiej.	2014-2015	Budżet Gminy	1 420 000,00

Zarządzanie

Odpowiedzialnym za realizację projektu jest Urząd Gminy i Miasta w Pyzdrach. Proces realizowany będzie pod nadzorem Referatu Techniczno – Inwestycyjnego. Urząd posiada osobę kompetentną w zakresie zamówień publicznych do przeprowadzenia koniecznych przetargów celem realizacji projektu. Pracownicy Urzędu posiadają doświadczenie w realizacji projektów inwestycyjnych współfinansowanych z Unii Europejskiej. Środki na bieżące utrzymanie i naprawy promenady zostaną zabezpieczone w budżecie gminy. Obsługę księgową zapewni Referat finansowo – podatkowy Urzędu. Wszelka dokumentacja związana z realizacją projektu będzie przechowywana w Referacie Techniczno-Inwestycyjnym, a następnie w archiwum zakładowym Urzędu.

Gmina i Miasto Pызdry będzie odpowiedzialna za poprawność wydatkowania całości środków na dane przedsięwzięcie w następujący sposób:

- prowadzenie zestawień wydatków w oparciu o wyniki uzyskane z systemów księgowania,
- przedsięwzięcie będzie realizowane zgodnie z projektem,
- poczynione wydatki dotyczyć będą operacji faktycznie wykonanych,
- wydatki będą faktycznie poniesione, a dokumentacja pomocnicza dostępna,
- wydatki dotyczyć będą operacji realizowanych zgodnie z przepisami dotyczącymi konkurencji, przepisami ustawy Prawo Zamówień Publicznych i ochrony środowiska,
- monitorowany będzie fizyczny i finansowy postęp wykonania projektu, w tym poprzez inspekcję na miejscu,
- płatności na rzecz wykonawcy zostaną dokonane w sposób prawidłowy.

7.3. Opis planowanych przedsięwzięć w latach 2010-2017

Lp	Nazwa planowanego działania Źródła finansowania	Czas realizacji	Źródła finansowania-budżet gminy	Koszt w złotych
1	Budowa kanalizacji sanitarnej z przykanalikami, przepompowniami sieciowymi, zasilaniem energetycznym przepompowni dla m.Pызdry: ul. Farna, Szybka, Winnica, Cmentarna, Wrocławska, Tuwima o dł. 4,5 km	2010	1 670 000,00	1 670 000,00
2	Budowa boiska nadwarciańskiego w Pызdrach – rekultywacja istniejącej murawy.	2010	80 000,00	80 000,00
3	Modernizacja pokrycia dachowego w budynku OSP w Pызdrach.	2010	200 000,00	200 000,00
4	Budowa promenady wzdłuż rzeki Warty wraz z infrastrukturą techniczną.	2010-2011	1 400 000,00	1 400 000,00
5	Budowa ścieżki rowerowej w ciągu drogi wojewódzkiej nr 442 Września - Kalisz, odcinek Pызdry – Borzykowo.	2010-2011	1 171 000,00	1 171 000,00
6	Budowa przedszkola w Pызdrach	2010-2011	2 060 400,00	2 060 400,00
7	Budowa kanalizacji deszczowej w miejscowości Pызdry przy ul. Kilińskiego, Niepodległości o długości 715 m.	2010-2012	1 973 000,00	1 973 000,00
8	Budowa kanalizacji deszczowej w miejscowości Pызdry przy ul. Farna o długości 300 m	2010-2012	687 000,00	687 000,00
9	Ocieplenie bloków gminnych (szczyty) przy ulicy Nowoogrodowej 3,3a,3b w Pызdrach.	2011	450 000,00	450 000,00
10	Rozbudowa stacji uzdatniania wody w Pызdrach z jednostopniowego pompowania na dwustopniowe.	2012	100 000,00	100 000,00
11	Wymiana sieci wodociągowej z rur azbestowych na PCV w m. Pызdry o łącznej długości 14 km.	2012	2 750 000,00	2 750 000,00
12	Budowa stacji uzdatniania wody dla miasta Pызdry.	2013	1 830 000,00	1 830 000,00
13	Budowa stawów rekreacyjnych o powierzchni 12,17 ha w m.Pызdry przy ulicy Szybkiej.	2015	1 420 000,00	1 420 000,00
14	Budowa kładki dla pieszych przez rzekę Wartę wraz z odbudową budynków przystani wodnej	2016-2017	2 500 000,00	2 500 000,00

W latach 2010 – 2017 do realizacji zaplanowano przedsięwzięcia mające na celu zwiększenie atrakcyjności miejscowości Pызdry oraz rozwój infrastruktury na tym terenie. Powyższe przedsięwzięcia zostały podzielone na trzy grupy dla osiągnięcia następujących celów:

Cel 1: Zagospodarowanie terenów nad rzeką Wartą.

Cel 2: Budowa i modernizacja infrastruktury wodno-kanalizacyjnej celem poprawy standardów ochrony środowiska na terenie miasta Pызdry.

Cel 3: Zagospodarowanie przestrzeni publicznej miasta w celach rekreacyjno – sportowych.

Głównym zadaniem przewidzianym do realizacji w ramach celu 1 jest budowa promenady wzdłuż rzeki Warty wraz z instalacją oświetlenia i ławek. Kolejnym zadaniem z zakresu zagospodarowania terenów nadrzecznych jest budowa kładki dla pieszych przez rzekę Wartę. W przeszłości istniał na rzece drewniany most, dlatego też mieszkańcy zabiegają o budowę kładki.

W ramach celu 2 zaplanowano projekty mające na celu zwiększenie atrakcyjności miejscowości pod względem infrastrukturalnym. Należą tu przede wszystkim zadania takie jak: budowa kanalizacji deszczowej i ściekowej. Ponadto planuje się rozbudowę stacji uzdatniania wody w Pызdrach oraz wymianę sieci wodociągowej z rur azbestowych na PCV i ocieplenie bloków gminnych.

W ramach celu 3 planuje się zadania mające na celu zagospodarowanie terenu pod względem rekreacyjno – sportowym. Głównym zadaniem jest budowa ścieżki rowerowej w ciągu drogi wojewódzkiej nr 442 Września - Kalisz, odcinek z Pызdr do Borzykowa. Ścieżka ta pobiegnie na trasie byłej kolejki wąskotorowej, która biegła z Pызdr do Wrześni. Kolejnymi przedsięwzięciami w ramach tego celu jest budowa boiska nadwarciańskiego oraz budowa stawów rekreacyjnych przy ulicy Szybkiej. Ponadto planuje się wymianę pokrycia dachu na budynku strażnicy OSP oraz budowę przedszkola. Przedsięwzięcia te z pewnością zwiększą atrakcyjność miejscowości oraz wpłyną korzystnie na lokalną społeczność.

VIII. Zgodność planowanych działań z dokumentami planistycznymi szczebla regionalnego

Plan odnowy miejscowości Pызdry zgodny jest z dokumentami dotyczącymi rozwoju gminy Pызdry: Planem Rozwoju Lokalnego Gminy i Miasta na lata 2007-2013, Lokalną Strategią Rozwoju Lokalnej Grupy Działania „Z Nami Warto”, Planem Rozwoju Lokalnego Powiatu Wrzesińskiego na lata 2007-2013 oraz Strategią Rozwoju Województwa do 2020 roku.

Powiązanie Planu odnowy miejscowości Pызdry z Planem rozwoju lokalnego Gminy i Miasta na lata 2007-2013:

Cel strategiczny 2: Budowa i modernizacja infrastruktury rekreacyjnej

Powiązanie Planu odnowy miejscowości Pызdry z Lokalną Strategią Rozwoju Lokalnej Grupy Działania „Z Nami Warto”:

III. Wykorzystanie zasobów naturalnych i kulturowych: 1. Cel strategiczny: Rozwój turystyki na terenie LGD.

Powiązanie Planu odnowy miejscowości Pызdry z Planem Rozwoju Lokalnego Powiatu Wrzesińskiego na lata 2007-2013:

Zadanie VI.1.5.5: Wspieranie wspólnie z gminami i organizacjami pozarządowymi budowę urządzeń obsługi turystyki (szlaki turystyczne, w tym turystyki kwalifikowanej: pieszej, wodnej i konnej).

Zadanie VI.1.5.9: Wytyczenie miejsc parkingowych, tras spacerowych i ścieżek edukacyjnych na terenach parków krajobrazowych (w porozumieniu z dyrekcją tych parków i nadleśnictwami).

Powiązanie Planu odnowy miejscowości Pызdry z Strategią Rozwoju Województwa do 2020 roku:

Cel strategiczny nr 1 Dostosowanie przestrzeni do wyzwań XXI w.

Cel strategiczny nr 2 Zwiększenie efektywności wykorzystania potencjałów rozwojowych województw.

Cel operacyjny 2.4: Zwiększenie udziału usług turystycznych i rekreacyjnych w gospodarce regionu.

IX. OPIS PLANOWANEGO PRZEDSIĘWZIĘCIA

Zadaniem priorytetowym przewidzianym w Planie Rozwoju Miejscowości Pызdry do realizacji w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013, działanie „Odnowa i rozwój wsi” jest: Cel 3.

Zagospodarowanie przestrzeni publicznej miasta w celach rekreacyjno – sportowych.

W ramach działania pomocą finansową objęty zostanie projekt dotyczący: *Budowa ścieżki rowerowej w ciągu drogi wojewódzkiej nr 442 Września - Kalisz, odcinek Pызdry – Borzykowo.*

Dzięki niepowtarzalnym walorom przyrodniczym Pызdry są idealnym miejscem do spędzania wolnego czasu zarówno w okresie letnim jak i zimowym. Piękne krajobrazy, świeże powietrze, bogata historia miasta i zabytki przyciągają turystów z całej Polski. Modelowym połączeniem dziedzictwa historycznego z przyrodniczym jest krajobraz Pызdr od strony Kalisza. Starsi mieszkańcy miasta z rozmarzeniem wspominają dawną kolejkę wąskotorową biegnącą z Pызdr do Wrześni. Tym marzeniom wychodzi naprzeciw projekt budowy ścieżki rowerowej z Pызdr do Borzykowa.

Ścieżka rowerowa biec będzie w pasie drogowym drogi wojewódzkiej nr 442 przy ulicy Wrzeńskiej aż do Borzykowa – granicy miasta i gminy. Roboty budowlane przy wykonaniu ścieżki będą polegały przede wszystkim na wyrównaniu terenu i jego utwardzeniu kostką betonową. Inwestycje zaplanowano na lata 2010-2011, koszt całkowity to 1 171 000,00 zł. Powstanie ścieżki rowerowej jest elementem komplementarnego podejścia do wykorzystania tej części miasta Pызdry jako jego podstawowego atutu turystycznego.

W 2006 roku dzięki wsparciu środków z Zintegrowanego Programu Rozwoju Regionalnego do użytku oddana została sala widowiskowa-sportowa. W 2008 roku

uruchomiona została przystań dla małych łodzi, jako projekt współfinansowany przez samorząd wojewódzki w ramach tzw. „Wielkiej Pętli Wielkopolski”. Powstanie ścieżki rowerowej spowoduje zwiększenie ruchu turystycznego na terenie powiatu wrzeńskiego i w Wielkopolsce, a przede wszystkim ułatwi dostęp do miejsc atrakcyjnych w miejscowości Pызdry. Ścieżka ta prowadzić będzie do miejscowości Borzykowo w gminie Kołaczkowo, w której planowana jest również budowa ścieżki.

